

KONFERENCJA PRZEWODNICZĄCYCH PARLAMENTÓW UNII EUROPEJSKIEJ I PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

(Madryt, 8-9 czerwca 2002)

WNIOSKI PREZYDENCJI

W dniach 8 i 9 czerwca 2002 roku odbyła się w Madrycie Konferencja Przewodniczących Parlamentów Unii Europejskiej i Parlamentu Europejskiego. Konferencja podjęła temat *Parlament a budowa Europy* podczas dwóch odrębnych sesji, poświęconych odpowiednio tematowi *Parlamenty krajowe w instytucjonalnych ramach europejskich* oraz *Parlamenty krajowe a przyszłość Europy*. W drugiej sesji wzięli również udział przewodniczący parlamentów krajów kandydujących, ubiegających się o przystąpienie.

Przewodnicząca Kongresu Deputowanych Hiszpanii, Luisa Fernanda Rudi Úbeda, zainaugurowała debatę wystąpieniem na temat *Rola parlamentów krajowych w Unii Europejskiej*, w którym podkreśliła fakt, że w aktualnych, instytucjonalnych ramach europejskich istnieją możliwości poszerzenia udziału parlamentów krajowych we wspólnym procesie legislacyjnym. W tym celu zaproponowała wypracowanie w skali europejskiej zharmonizowanego kodeksu postępowania, który gwarantowałby Parlamentom krajowym możliwość sprawowania efektywnej kontroli nad swoimi rządami w czasie omawiania na forum Rady propozycji legislacyjnych Komisji.

W swoim udokumentowanym wystąpieniu przewodniczący duńskiego Folketingu, Ivar Hansen, przedstawił istniejące rozmaite mechanizmy, umożliwiające parlamentom krajowym podejmowanie interwencji w sprawach unijnych. Zaprezentował on w syntetycznym ujęciu różne propozycje zmierzające do wzmocnienia roli parlamentów krajowych, podkreślając konieczność poszerzenia tego uczestnictwa w przyszłości, aby w ten sposób przybliżyć Unię Europejską obywatelom.

Marszałek polskiego Sejmu, Marek Borowski, zabierając głos z perspektywy kraju kandydującego, poruszył w swoim wystąpieniu temat roli parlamentów krajowych w okresie przedakcesyjnym oraz po poszerzeniu Unii Europejskiej. Sygnalizując niebezpieczeństwo wyalienowania się parlamentów krajowych ze spraw europejskich, zwrócił uwagę na znaczenie kontroli działań rządów w Radzie i ścisłej współpracy parlamentów krajowych z Parlamentem Europejskim.

Przewodniczący włoskiego Senatu, Marcello Pera, podkreślił znaczenie prac Konwentu Europejskiego w odniesieniu do roli parlamentów krajowych w instytucjonalnych ramach europejskich i zaproponował, ażeby dokument końcowy Konwentu został poddany pod rozagę parlamentów krajowych przed Konferencją Międzyrządową.

W debacie, przewodniczący poruszyli następujące sprawy:

- przewodnicząca Senatu Hiszpanii zauważyła, że integracja europejska nie jest celem samym w sobie, a tylko środkiem prowadzącym do pogłębiania, wśród innych zasadniczych wartości europejskich, wolności, praw człowieka i demokracji;
- w celu wzmocnienia demokracji europejskiej przewodniczący uznali za ważne poszerzenie udziału parlamentów krajowych, nie tyle drogą tworzenia nowych

organów, ile przy pomocy nowego rodzaju procesów. Występując w podobnym duchu, kilku przewodniczących mówiło o zwiększeniu roli COSAC;

- pomimo tego, że niektórzy przewodniczący nie odrzucili całkowicie możliwości ustanowienia drugiej izby Parlamentu Europejskiego, w większości wystąpień opowiadano się za unikaniem komplikowania struktury instytucjonalnej Unii Europejskiej;
- przewodniczący podkreślali, że ważnym jest, ażeby parlamenty krajowe miały aktywny udział w europejskim procesie podejmowania decyzji, kontrolując swoje własne rządy. W tym celu sprawą o znaczeniu zasadniczym jest zapewnienie przejrzystości funkcjonowania instytucji europejskich. Zgodnie z tym, niektórzy z dyskutantów kładli nacisk na specjalne powiązania występujące pomiędzy parlamentami krajowymi a kwestiami takimi jak analiza stosowania zasady subsydiarności;
- w odniesieniu do wystąpienia przewodniczącego Parlamentu Europejskiego, Pata Coxa, mówcy w większości poparli ideę intensyfikacji stosunków współpracy pomiędzy parlamentami krajowymi oraz pomiędzy tymi ostatnimi i Parlamentem Europejskim. Taka współpraca miałaby przebiegać zarówno w sposób bardziej sformalizowany w formie umowy, zgodnie z przedłożoną propozycją jak i w sposób bardziej elastyczny. Stwierdzono jednakże występowanie trudności natury praktycznej, na jakie napotykają deputowani krajowi, przystępując do ustanawiania mechanizmów dialogu z różnymi parlamentami. Przewodniczący ocenili w każdym razie bardzo pozytywnie skłonność Parlamentu Europejskiego do ułatwiania współpracy międzyparlamentarnej z parlamentami krajowymi w kategoriach pragmatycznych i równościowych;
- w odniesieniu do dokumentu przedstawionego przez przewodniczących włoskiego Senatu, Marcello Perę, i niemieckiego Bundestagu, Wolfganga Thierse, Konferencja podkreśla wagę pracy, którą wykonuje Konwent w dziedzinie przyszłości Europy; wyraża zadowolenie z czynnego uczestnictwa przedstawicieli parlamentów krajowych i stwierdza, że dobrze by było, żeby parlamenty krajowe uwzględniły w sposób specjalny w swojej pracy monitorowanie prac Konwentu oraz jego wniosków przed rozpoczęciem Konferencji Międzyrządowej.

Na zakończenie Konferencja zatwierdziła decyzję podjętą na spotkaniu w Sztokholmie, żeby jej następne sesje zorganizowane zostały - w roku 2003 - w Grecji, a w roku 2004 - w Holandii.